

Роль складського господарства в сучасних умовах

Умовою безперервного перебігу виробничих процесів на будь-якому підприємстві є створення певних запасів сировини, матеріалів, палива, комплектувальних виробів, а також міжцехових і внутрішньоцехових запасів напівфабрикатів власного виготовлення. Усі ці запаси зберігаються на різних складах підприємства.

Структура, число й розміри складів залежать від номенклатури й кількості споживання підприємством матеріальних цінностей. На великих підприємствах кількість складів нерідко досягає декількох десятків.

Кількість, склад, ємність і спеціалізація складів утворюють структуру складського господарства підприємства. Організація складів, їхнє технічне оснащення й розміщення на території заводу або фабрики мають істотне значення для роботи й фінансового стану підприємства. Організація складського господарства впливає на пропускну здатність складів, трудомісткість і собівартість складських робіт, на величину внутрішньозаводських транспортних витрат тощо.

Складське господарство є виробничо-технічною базою системи постачання і збуту. Серед великої і різноманітності баз і складів, які беруть участь у процесі постачання, важливе місце відводиться складам безпосередньо підприємств. Поряд з допоміжними виробництвами склади на сучасному підприємстві є важливою складовою його структури.

Основним завданням існування складського господарства на підприємствах є:

- накопичення необхідних запасів сировини для забезпечення безперебійного постачання ними всіх споживачів;
- забезпечення збереження матеріальних цінностей;
- здійснення раціональної організації навантажувально-розвантажувальних

та внутрішньоскладських робіт з мінімальними витратами праці та коштів;

— правильне використання складських приміщень та раціональна експлуатація внутрішньоскладського обладнання;

— здійснення необхідної підготовки матеріальних ресурсів до виробничого використання;

— організація централізованої доставки матеріалів до місць споживання;

— своєчасне виявлення і мобілізація надлишків матеріальних цінностей, які не використовуються для виробничо-господарських потреб підприємства;

— забезпечення планових служб підприємства необхідною інформацією про наявність запасів матеріальних цінностей контроль за їх надходженням та витратою тощо.

Залежно від видів матеріальних цінностей, для зберігання яких вони призначені, склади підрозділяються на спеціалізовані та загальні. На загальних складах знаходяться товарно-матеріальні цінності, які не потребують створення особливих умов для їх зберігання. Спеціалізовані склади пристосовані для зберігання специфічних товарно-матеріальних цінностей.

Склади загального користування – досить нове поняття не тільки в нашій, але й у світовій економіці. Ця форма концентрації і подальшого розподілу товаропотоків з'явилася в країнах Південно-Східної Азії, перетворивши згодом у довгі ланцюги розкиданих по усім світі закупівельних бюро, що працюють ефективно в інтересах сторін, що беруть участь, а витрати на їхнє утримання відповідно розподіляються. В даний час тільки в Гонконгу і Сінгапуру діють більш 100 закупівельних бюро, виконуючи наступні задачі: присутність на ринку закупівель, здійснення всієї закупівельної діяльності в регіоні, розробка актуальної місцевої структури, вибір і перевірка постачальників, прийом пропозицій і аналіз, відання переговорів по договорах, перевірка якості, підтримка відносин з постачальниками, логістичне обслуговування, реалізація завдань по закупівлі, зняття заборон на перевезення, контроль за термінами, ведення інформаційної бази даних.

У зв'язку з ростом глобальних вимог до виробничих і розподільних мережах обсяг послуг закупівельних бюро буде розширюватися і далі – від

сервісу по закупівлі до загального логістичного сервісу: такі концепції постачання як „точно вчасно” або постачання синхронно з виробництвом цілком ефективно можуть застосовуватися й у глобальних мережевих структурах. Тобто ці бюро беруть на себе функції по насиченню регіону товарами й успішному їх розміщенню на тім або іншому ринку.

В Європі склади загального користування теж розвиваються бурхливими темпами – планові і логістичні відділи промислових підприємств (особливо малих і середніх) часто не мають можливостей для специфічного планування в потрібній країні і тому прибігають до послуг консультаційних фірм по логістиці, що тісно співробітничать з колективними складами. У результаті вони одержують першочергові шанси вийти на ринок у тих або інших економічних регіонах. Віртуозність спеціалізованих транспортно-логістичних фірм досягла такого рівня обслуговування, що все частіше і великі підприємства до мінімуму звертають свої складські господарства, передаючи зовнішні товаропотоки в руки професіоналів.

В Україні складів загального користування сьогодні мало, переважно у великих мегаполісах, і в основному вони виконують транзитно-перевалочні функції, хоча насправді повинні торгувати не товаром, а широким спектром послуг – сьогодні виграти може лише той власник складської мережі, що робить гнучкий сервіс, у першу чергу пов’язаний зі складською переробкою вантажів (на складах загального користування – з підготовкою товарів до реалізації).